

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 107/2018-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. júna 2018 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) v konaní o sťažnosti [REDACTED] a [REDACTED], zastúpených spoločnosťou SEDLAČKO & PARTNERS, s. r. o., Štefánikova 8, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. František Sedlačko, PhD., LL.M., ktorou namietajú porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 85/2014 z 28. septembra 2016, takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti [REDACTED] a [REDACTED] n e v y h o v u j e .

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 107/2018 z 8. februára 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Cdo 85/2014 z 28. septembra 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli ako žalobcovia stranou civilného sporového konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 10 C 126/2006, v ktorom sa domáhali proti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), nahradenia prejavu vôle uzavrieť zmluvu o prevode vlastníctva bytu č. [REDAKOVANÉ], na [REDAKOVANÉ] poschodí nehnuteľnosti na [REDAKOVANÉ], súp. č. [REDAKOVANÉ], postavenej na pozemku parc. reg. „C“ č. [REDAKOVANÉ], nachádzajúcej sa v k. ú. [REDAKOVANÉ], zapísanej na LV č. [REDAKOVANÉ] vedenom Okresným úradom Bratislava, katastrálnym odborom (ďalej len „sporný byt“).

Okresný súd žalobe v celom rozsahu vyhovel rozsudkom č. k. 10 C 126/2006-291 z 12. októbra 2011 a nahradil prejav vôle žalovanej uzavrieť so sťažovateľmi zmluvu o prevode vlastníctva sporného bytu a jeho príslušenstva v znení špecifikovanom vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Žalovaná sa proti rozsudku okresného súdu odvolala. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 9 Co 49/2012-327 z 24. októbra 2013 zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Sťažovatelia podali proti zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie, ktoré najvyšší súd napadnutým rozsudkom zamietol.

Sťažovatelia sa domnievajú, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu bolo porušené ich základné právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K vydaniu napadnutého rozsudku viedli *inter alia* zjavne nesprávne právne závery. Arbitrárnym postupom najvyššieho súdu pri uplatňovaní dotknutých právnych noriem na tento konkrétny prípad došlo súčasne k porušeniu práva sťažovateľov na ochranu majetku v zmysle čl. 1 dodatkového protokolu a ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Ku skutkovým okolnostiam prípadu sťažovatelia v stručnosti uvádzajú, že jeden z nich býva v spornom byte nepretržite od svojho narodenia (takmer 72 rokov). Kúpnu zmluvou zo 7. októbra 1991 bolo „*vlastnícke právo k nehnuteľnosti prevedené na Československý štát s právom hospodárenia pre: [REDACTED], ktorá bola rozhodnutím ministra financií ČSFR zo dňa 21.2.1992 zrušená bez likvidácie. Majetok peňažného ústavu bol následne vložený do novozaložených akciových spoločností - pre územie SR bola touto spoločnosťou [REDACTED] (od 15.7.2002 podnikajúca pod obchodným menom [REDACTED]). Okrem štátu, resp. Fondu národného majetku SR sa tak akcionármi tejto spoločnosti stali v roku 1992 aj ďalšie subjekty. Privatizovaný majetok bol odovzdaný na základe osobitného zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.*“.

Dňa 26. júla 1999 sťažovatelia požiadali [REDACTED], o prevod vlastníctva sporného bytu. Predstavenstvo [REDACTED], [REDACTED], predaj bytu doterajším nájomcom odsúhlasilo, avšak pri určovaní ceny nerešpektovalo ustanovenia

zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o vlastníctve bytov“). Nehnutelnosť medzičasom nadobudla žalovaná ako dcérska spoločnosť [REDACTED], ktorá s prevodom vlastníctva bytu na sťažovateľov nesúhlasí, keďže podľa jej názoru je aplikácia právnej úpravy obsiahnutej v zákone o vlastníctve bytov vylúčená z dôvodu, že nejde o bytový dom. Nebytové priestory totiž tvoria viac ako polovicu podlahovej plochy nehnuteľnosti. Zvyšnú časť tvoria byty.

Povinnosťou žalovanej bolo podľa sťažovateľov uzatvoriť zmluvu o prevode vlastníctva bytu v súlade s § 29 ods. 8 zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom do 31. augusta 2002 do dvoch rokov odo dňa, keď sťažovatelia požiadali o jeho prevod. Cena bytu nemala presiahnuť zákonom stanovenú úroveň.

Sťažovatelia v konaní o nahradenie prejavu vôle namietali, že sa plne legitímne domáhajú svojho práva na prevod vlastníctva sporného bytu, a to alternatívne v dôsledku týchto dvoch základných skutočností:

„a) nehnuteľnosť je bytovým domom v zmysle § 2 ods. 2 ZoVB v znení účinnom v čase vzniku nároku sťažovateľov na prevod vlastníctva bytu. Sťažovatelia predložili súdu za týmto účelom obsiahlu dokumentáciu, z ktorej vyplýva, že nehnuteľnosť bola do roku 1991 označovaná ako bytový dom. Pred rekonštrukciou, ktorú [REDACTED] začala realizovať v roku 1992, sa podľa projektovej dokumentácie nachádzalo v nehnuteľnosti 25 bytov. Byty zaberali viac ako polovicu podlahovej plochy nehnuteľnosti. V zmysle kolaudačného rozhodnutia Okresného úradu Bratislava I zo dňa 4.9.1996, zn. 3383/1996 - H/217 - vydaného po ukončení rekonštrukcie - pozostáva nehnuteľnosť naďalej z bytovej časti, ktorú v tom čase tvorilo 12 bytov (neskôr 10 po spojení dvoch bytov) a z bankovej časti. Týmto rozhodnutím bolo povolené užívanie nehnuteľnosti aj na bytové účely.

b) v zmysle § 24 ods. 1 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2007 sa ustanovenia tohto zákona primerane vzťahujú aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu.“

Vo vzťahu ku skutočnosti prezentovanej v bode a) sťažovatelia uviedli, že krajský súd podľa dovolacieho súdu správne vyvodil, že *«i keď zákon o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod vlastníctva bytu v ustanovení § 2 ods. 2 pri definícii pojmu „bytový dom“ neuvádzal pomer podlahovej plochy bytov a nebytových priestorov ako kritérium vymedzujúce tento pojem, bolo potrebné z tohto kritéria vychádzať, keďže vyplývalo z iného právneho predpisu, a to z ustanovenia § 1a písm. a) vyhlášky č. 465/1991 Zb. definujúceho obytný dom ako dom, v ktorom zo súčtu podlahovej plochy všetkých miestností v dome pripadajú aspoň dve tretiny na byty (odsek 16 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia).»*.

Najvyšší súd označil prezentovanú úvahu za súladnú s cieľom zákona o vlastníctve bytov – privatizáciou bytového fondu. Tomuto cieľu malo podľa neho zodpovedať chápanie bytového domu ako stavby na bývanie, ktorú vyhláška Federálneho ministerstva pre technický a investičný rozvoj č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod bytu determinovala v § 40 ods. 1 ako bytový dom, pri ktorom prevažuje funkcia bývania, a rodinný dom. Dovolací súd v tejto súvislosti s poukazom na princíp bezrozpornosti právneho poriadku akcentoval, že súde sú povinné vykladať obsah pojmu „bytový dom“ v súlade s inými platnými právnymi predpismi.

Sťažovatelia sa domnievajú, že ide *«o excesnú interpretáciu a aplikáciu ustanovenia § 2 ods. 2 ZoVB v znení účinnom v rozhodnom období, za súčasného zohľadnenia právnych noriem nižšej právnej sily, navyše z úplne iného právneho odvetvia (analogia iuris)*.

Podľa § 2 ods. 2 ZoVB v znení účinnom ku dňu vzniku nároku sťažovateľov na prevod vlastníctva bytu: „Bytovým domom (ďalej len „dom“) sa na účely tohto zákona rozumie dom, v ktorom byty a nebytové priestory sú za podmienok ustanovených v tomto zákone vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov a spoločné časti domu a spoločné zariadenia tohto domu sú súčasne v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.“. Ide teda o priamu legálnu definíciu.

Bytový dom charakterizuje v súlade s citovaným ustanovením existencia bytov (aspoň dvoch) a nebytových priestorov, ktoré sú (môžu byť) za podmienok ustanovených v ZoVB vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov (aspoň dvoch) a jeho spoločné

časti domu a spoločné zariadenia sú (môžu byť) súčasne v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov (aspoň dvoch) bytov a nebytových priestorov (mutatis mutandis dovolacím súdom spomínané rozsudky sp. zn. 5 Cdo 132/2007 a 6 M Cdo 16/2010). Definičným kritériom tak evidentne nie je určitý pomer podlahovej plochy bytov k nebytovým priestorom. Pre posúdenie okruhu právnych vzťahov, na ktoré sa tento zákon v znení účinnom do 30.6.2004 vzťahuje, nie je relevantné ani účelové určenie budovy na bývanie.

ZoVB samostatne a plnohodnotne definuje bytový dom. Na účely tohto zákona preto nie je potrebné, či rozhodujúce vymedzenie bytového domu v iných právnych predpisoch (totožne VALACHOVIČ, M., GRAUSOVÁ, K., CIRÁK, J.: Zákon o vlastníctve bytov a nebytových priestorov. Komentár. 1. vydanie. C. H. BECK, Praha 2012, str. 52). Neexistuje žiadny dôvod na to, aby sa vo veciach patriacich do pôsobnosti ZoVB subsidiárne, prípadne analogicky uplatňovali ustanovenia iných právnych predpisov (dokonca nižšej právnej sily), resp. právnych predpisov z úplne iného právneho odvetvia (správne právo), bez akejkoľvek vecnej súvislosti iba preto, že sa v nich používa gramaticky obdobný terminus technicus (bytový - obytný).

Na uvedenom nič nemení ani apel Najvyššieho súdu SR na zachovanie princípu bezrozpornosti právneho poriadku. Domnievame sa totiž, že použitie tohto dielčieho princípu systematického výkladu, ako interpretačnej metódy, nie je na mieste. Kolíziu noriem rôznej právnej sily (zákon verus vyhláška) rieši jednoducho princíp lex superior derogat legi inferiori.

K zmene legálnej definície bytového domu, a nie k jej spresneniu, došlo až novelou ZoVB - zákonom č. 268/2007 Z. z. s účinnosťou od 1.7.2007, t.j. po takmer 8 rokoch od podania žiadosti sťažovateľov o prevod bytu. Za bytový dom možno aktuálne označiť iba budovu, v ktorej je viac ako polovica podlahovej plochy určená na bývanie, má viac ako tri byty a v ktorej byty a nebytové priestory sú za zákonom ustanovených podmienok vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov a spoločné časti domu a spoločné zariadenia tohto domu sú súčasne v podielovom spoluvlastníctve vlastníkov bytov a nebytových priestorov.».

Vo vzťahu ku skutočnosti označenej v bode b), teda k § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov sťažovatelia uviedli: «Dovolací súd uzavrel, že povinnosť žalovaného

previesť vlastníctvo bytu na sťažovateľov nebolo možné vyvodit' ani z ustanovenia § 24 ZoVB účinného v čase podania žiadosti. Najvyšší súd SR síce korigoval nesprávny záver odvolacieho súdu o aplikácii tohto ustanovenia, avšak súčasne dospel k názoru, že vyvodenie povinnosti iba z analogického použitia zákona je v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR.

V zmysle čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR: „Povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.“.

Podľa § 24 ods. 1 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2007: „Ustanovenia tohto zákona sa primerane vzťahujú aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu.“.

Legislatívny termín „primerane“ je potrebné vnímať v súlade s legislatívnymi pravidlami (uznesenie NR SR č. 511 zo dňa 18.12.1996 k návrhu legislatívnych pravidiel tvorby zákonov publikované pod č. 19/1997 Z.z.) ako interpretačné pravidlo, podľa ktorého sa na právne vzťahy aplikujú len niektoré zodpovedajúce časti právnej úpravy, ktorá má byť použitá. Pri úvahe o primeranosti použitia právnej úpravy je potrebné vychádzať najmä z cieľa, ktorý je sledovaný právnou úpravou daných právnych vzťahov a zo spôsobu, akým sú tieto právne vzťahy upravené, zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 19.1.2012, sp. zn. 2 Cdo 71/2010).

Účelom ZoVB bolo nepochybne riešenie bytových potrieb občanov pri prechode na trhovú hospodárstvo. Bytový fond na území Slovenskej republiky, ktorý bol a je predmetom transformácie, vznikol totiž iným spôsobom ako v trhovom prostredí, a to s výraznou ingerenciou štátu. Riešenie bytových potrieb občanov je tak záujmom nielen súkromným, ale aj verejným, a v tomto štádiu (prechod na trhovú prostredie) ich bez rizika sociálnych otrasov nemožno ponechať živelnému pôsobeniu trhu. Preto musí byť trh s bytmi aspoň do vybudovania fungujúceho trhového prostredia štátom usmerňovaný (PL. ÚS 26/00).

Zákonodarca *expressis verbis* vylúčil z možnosti nadobudnúť do vlastníctva byty osobitného určenia, byty v domoch osobitného určenia, byty v domoch určených podľa schváleného územného plánu na asanáciu a byty v rodinných domoch (§ 1 ods. 2 ZoVB v znení účinnom v čase podania žiadosti), nie však byty v budovách, ktoré nemajú charakter bytového domu (*ide* najmä o historické budovy v Bratislave a Košiciach). Pokiaľ *ide* o ostatné byty, ZoVB výrazne limitoval povinnosť vlastníka previesť ich na nájomcu

v prípade neplatenia nájomného alebo úhrad za plnenia poskytované s užívaním bytu (§ 16 ods. 2 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2004) alebo v prípade vyslovenia súhlasu súdu s výpoveďou z nájmu bytu (§ 16 ods. 2 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2004). Ani jedna situácia sa nevzťahuje na prípad sťažovateľov.

ZoVB neobsahuje explicitné vylúčenie použitia ustanovení o predaji bytov v bytovom dome vo vzťahu k bytom v tzv. nebytových domoch, t.j. budovách, ktoré neslúžia na bývanie alebo na tento účel slúžia iba v menšom rozsahu. Práve naopak, ustanovenia ZoVB sa majú primerane vzťahovať aj na takéto domy (§ 24 ods. 1 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2007).»

V tejto súvislosti sťažovatelia poukazujú aj na nález ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 650/2013 z 18. marca 2015, z ktorého citujú: „Uvedený záver je podporený aj dôvodovou správou k zákonu č. 268/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, ktorým bol zmenený § 24 zákona o vlastníctve bytov, pričom za podstatné považujeme to, že v tejto dôvodovej správe sa hovorí o spresnení úpravy prevodu vlastníckeho práva bytov v iných budovách ako v bytových domoch vo vlastníctve obce, a to v prípade, že na vlastníka sa inak vzťahuje povinnosť previesť vlastníctvo bytu v bytovom dome. Z toho vyplýva, že touto novelou zákona nedošlo k zmene príslušného ustanovenia v tom zmysle, že by sa zaviedla možnosť použitia príslušných ustanovení vo vzťahu k dotknutým nebytovým domom, ale táto už existujúca možnosť sa len precizovala. Účelom tohto ustanovenia teda bolo v osobitných prípadoch zaistiť možnosť všetkým doterajším užívateľom bytu aj v tomto dome jeho odkúpenie tak ako v iných podobných domoch, ale administratívne určených na bytové (bod 16 odôvodnenia nálezu).“

Z obsahu, účelu a zmyslu zákona o vlastníctve bytov (v znení účinnom v čase podania žiadosti) je sťažovateľom zrejmé, že «opatrenia prijaté na riešenie bytových potrieb občanov sa netýkajú iba určitej skupiny vlastníkov. Sme toho názoru, že pokiaľ by mal ZoVB takýmto spôsobom privilegovať vlastníkov bytov v bytových domoch, bolo by to v rozpore s postulátom rovnosti v zmysle čl. 12 ods. 1 Ústavy SR (z ktorého vyplýva požiadavka, aby právo bezdôvodne neznevýhodňovalo jedných pred druhými). Iba preto, že nájomca nebýval v typickom „paneláku na sídlisku“, ale v starom dome v centre mesta, užívanom nielen na bývanie, nemožno mu odňať možnosť vlastníť byt. Pre bytové domy

v centre väčších miest je typické, že sa v nich nachádzajú aj bežné obchodné a iné prevádzky (najmä na prízemí).

Tým, že zákonodarca zakotvil dotknuté ustanovenie do právneho predpisu, dal priestor sudcovi, aby tento pojem naplnil obsahom, ktorý bude racionálny, logický, hodnotový a hlavne spravodlivý (I. ÚS 650/2013). Dovolací súd na túto svoju úlohu rezignoval. Uloženie povinnosti žalovanému previesť vlastníctvo bytu na sťažovateľov sa pritom - vzhľadom na ciele sledované zákonodarcom - nejaví ako neadekvátne alebo neprimerané a za vybočujúce z ústavného rámca voľnej úvahy sudcu.

Nespravodlivé dôsledky svojho rozhodnutia vo vzťahu k sťažovateľom, ako starobným dôchodcom, ktorí žijú v predmetnom byte bezmäla celý svoj život (sťažovateľ v I. rade celý svoj život), Najvyšší súd SR vôbec nezohľadnil. Spravodlivosť je kritériom ukladajúcim každému všeobecnému súdu ústavnú povinnosť hľadať také riešenie súdnej právnej veci, ktoré nebude možné vyhodnotiť ako krajne nesúladne s princípom spravodlivosti a popierajúce zmysel a účel príslušných zákonných ustanovení (I. ÚS 26/2010)...

V prípade § 24 ods. 1 ZoVB v znení účinnom do 30.6.2007 ide skutočne o analógiu, ktorú vyslovene ukladá samotný zákon, podobne ako napr. § 553e OZ („Na zabezpečovací prevod práva sa primerane použijú ustanovenia § 151j ods. 2, § 151i ods. 4, § 151m ods. 2, 3, 4, 7, 9, § 151mb ods. 1, § 151md ods. 1 až 3.“), § 611 OZ („Ustanovenia o kúpnej zmluve sa primerane použijú aj na zmluvu, podľa ktorej si zmluvné strany vymieňajú vec za vec, a to tak, že každá zo strán sa považuje ohľadne veci, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne veci, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu.“) alebo § 66 ods. 3 ObZ...».

Pri akceptácii názoru najvyššieho súdu sa právne normy podľa názoru sťažovateľov stávajú neefektívnymi. Zákon sám síce dovoľuje analogické použitie iných ustanovení ako v spomínaných prípadoch, z ktorých adresátom vyplývajú práva a im korešpondujúce povinnosti, no podľa dovolacieho súdu „povinnosť nemožno vyvodit' z analogického použitia zákona. Dovedené do dôsledkov, primerané použitie inej právnej normy neprichádza do úvahy vôbec. Tam kde nie je povinnosť, nie je totiž ani tomu zodpovedajúce subjektívne právo a naopak. Analógia teda v praxi stráca význam (?!).

Samozrejme, použitie analógie má svoje medze, ako uviedol aj Najvyšší súd SR. Dotváranie práva je vylúčené spravidla v oblastiach spadajúcich do práva verejného (typickým príkladom je trestné či daňové právo). Naproti tomu v práve súkromnom je dotváranie práva zásadne prípustné... Za daných okolností je paušálne konštatovanie dovolacieho súdu, že vyvodenie povinnosti z analogického použitia zákona odporuje čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR argumentačne neudržateľné.“

Sťažovatelia na tomto mieste opätovne poukazujú na dôvodovú správu k zákonu č. 268/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (účinnosť nadobudol 1. júla 2007), ktorý novelizoval okrem iného aj znenie § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov. V zmysle dôvodovej správy k tomuto zákonu navrhovaná právna úprava *„iba spresňuje prevod vlastníctva bytov v iných budovách ako v bytových domoch. A to tak, že ponecháva na rozhodnutí vlastníka domu, či byt odpredá a dom tak rozdelí na byty a nebytové priestory, ktoré budú samostatnými predmetmi občianskoprávných vzťahov alebo k prevodu vlastníctva bytu nepristúpi. Zákonodarca totiž vyslovene normoval, že ustanovenia tohto zákona sa primerane vzťahujú aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu, avšak s výnimkou § 6 až 8b (správa domu) a § 29 (povinnosť previesť byt, keď nájomca o prevod požiada). To znamená, že v čase pred účinnosťou tejto novely, t.j. v čase podania žiadosti zo strany sťažovateľov, sa § 29 a ostatné s ním súvisiace ustanovenia ZoVB mali primerane aplikovať aj na nehnuteľnosť, v ktorej sa nachádza byt sťažovateľov.*

Na tomto mieste možno podotknúť, že ak by sme prijali výklad dovolacieho súdu o nemožnosti ukladať povinnosti iba na základe analógie legis, bolo zakotvenie identifikovanej výnimky v § 24 ods. 1 ZoVB nadbytočné.

Záver dovolacieho súdu, že z primeraného použitia ustanovení ZoVB v zmysle § 24 tohto zákona nebolo možné vyvodiť vznik zákonnej povinnosti žalovanej previesť vlastníctvo bytu na sťažovateľov, považujeme preto za ústavne neudržateľný. Navyše, z pomerne stručného odôvodnenia (odsek 21 rozsudku) nemožno abstrahovať zrozumiteľný myšlienkový postup súdu, resp. logické úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil.“

Posúdenie obsahu § 2 ods. 2, resp. § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom v čase vzniku nároku sťažovateľov na prevod vlastníctva bytu bolo podľa názoru sťažovateľov rozhodujúce pre výsledok celého súdneho sporu. Ak by dovolací súd podľa sťažovateľov „aplikoval citované ustanovenia správne a v súlade s ich skutočným významom, nemohlo by dôjsť k procesnému neúspechu sťažovateľov v konaní. Extrémnou interpretáciou označených ustanovení ZoVB dovolacím súdom došlo zjavne k zásahu do základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

V prípade sťažovateľov boli aplikovateľnými právnymi normami § 2 ods. 2, resp. § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov v pôvodnom znení. Keďže dovolací súd podľa nich vykonal „krajne nesprávnu a excesnú interpretáciu a aplikáciu príslušných ustanovení ZoVB na zistený skutkový stav do takej miery, ktorá zjavne odporuje pravidlám formálnej a právnej logiky, flagrantne tým porušil princíp legality v zmysle čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a princíp právnej istoty, pričom sťažovateľov vystavil nespravodlivosti sprevádzanej procesným neúspechom v konaní. Sťažovatelia majú, aj vzhľadom na ustanovenie čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, právo aby odvolací súd konal predvídateľné a v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Najvyšší súd SR však vydal rozhodnutie, ktoré je v hrubom rozpore s § 2 ods. 2, resp. § 24 ods. 1 ZoVB platnom v čase podania žiadosti, a tak jeho rozhodnutím nemohlo byť zachované právo sťažovateľov na spravodlivý proces a základné právo na súdnu ochranu.“.

Na základe uvedeného sťažovatelia v petite sťažnosti žiadajú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 85/2014 z 28. septembra 2016 bolo porušené ich základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, aby napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zrušil, aby mu vec vrátil na ďalšie konanie a aby sťažovateľom priznal náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd podľa § 29 ods. 3 zákona o ústavnom súde predložil prijatú sťažnosť účastníkom konania na vyjadrenie a podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde účastníkov konania vyzval na oznámenie, či v prejednávanej veci súhlasia s upustením od ústneho pojednávania. Ústavný súd ďalej v súlade s § 51 ods. 2 zákona o ústavnom súde upovedomil dotknutú osobu (žalovanú) o podanej sťažnosti, o jej prijatí na ďalšie konanie a o jej práve vyjadriť sa k prejednávanej veci.

Žalovaná predložila ústavnému súdu vyjadrenie č. 114/40/18 z 8. marca 2018. K meritu veci uviedla, že argumentáciu sťažovateľov považuje za účelovú. Poukázala na to, že ústavnému súdu neprináleží skúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov ani posudzovať skutkové otázky. Zo sťažnosti je pritom zrejmé, že problematickým v spore bol výklad pojmu „bytový dom“ a otázka výkladu primeranej aplikácie § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov aj na iné ako bytové domy. Právne posúdenie veci najvyšším súdom považuje za správne a dostatočne odôvodnené, čo vylučuje sťažovateľmi tvrdenú arbitrárnosť napadnutého rozsudku. Stotožnila sa s názorom odvolacieho súdu a dovolacieho súdu, podľa ktorých budova, v ktorej sa sporný byt nachádza, nie je bytovým domom.

Podľa vyjadrenia dotknutej osoby: *«Je zrejmé, že budova vo vlastníctve ■■■ nespĺňala pojem bytový dom, a to z viacerých hľadísk. Tvrdíme, že z dôkazov, ktorými disponovali súdy pri rozhodovaní vyplývalo, že budova vo vlastníctve ■■■ nebola určená na bývanie, resp. že táto funkcia (funkcia bývania) v danej budove neprevažuje. Zároveň neboli splnené ani definičné znaky bytového domu (podľa zákona o vlastníctve bytov v znení účinnom v rozhodnom období, pozn.) spočívajúce v existencii bytov a nebytových priestorov a najmä vlastníctvo alebo spoluvlastníctvo k spoločným častiam domu a spoločným zariadeniam domu. Z odôvodnenia Rozsudku (napadnutého rozsudku, pozn.) je tiež zrejmé, že oporu vo svojich tvrdeniach hľadal súd aj v ďalších právnych normách, pričom dôsledne aplikoval zásadu zákazu takej interpretácie, ktorá by viedla k rozporu s inými právnymi normami.*

To je zreteľné z aplikácie ustanovenia § 1a písm. a) vyhlášky Ministerstva financií SR č. 465/1991 Zb., ktorá obsahovala definíciu obytného domu. Tento prístup sa javí ako racionálny a opodstatnený, nakoľko aj samotný ZoVB v ustanovení § 1 ods. 1 používal pojem „obytný dom“ a nie „bytový dom“ (ako v § 2 ods. 2), čo by mohlo naznačovať určitú nejednotnosť v zákone použitej terminológii. Ak preto súd siahol po právnej norme, ktorá špecifikovala práve tento pojem „obytný dom“ (!), je takýto postup plne opodstatnený a opäť je potrebné ho vnímať cez optiku súladného výkladu právnych noriem, ktorý nebude zakladať ďalšie rozpornosti. V konečnom dôsledku je potrebné uviesť, že ani tieto definičné znaky (súvisiace s podlahovou plochou) neboli pri budove naplnené, v dôsledku čoho je potrebné záver súdu o tom, že budova vo vlastníctve ■■■ nie je bytovým domom podľa ZoVB, považovať za správny a riadne odôvodnený.

Rovnako sa stotožňujeme so záverom odvolacieho súdu a dovolacieho súdu v otázke výkladu ustanovenia § 24 ods. 1 ZoVB a následnej aplikácie ustanovení zákona (ZoVB) na posudzovanú situáciu a nárok Sťažovateľov uplatnený na súde - teda vzniku povinnosti ■■■ predat' „byt“ Sťažovateľom za regulovanú cenu.

Vyjadrujeme svoj plný súhlas so záverom Najvyššieho súdu SR, ktorý konštatoval, že: „z primeraného použitia ustanovení zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v zmysle § 24 tohto právneho predpisu v znení do 30. júna 2007 nebolo možné vyvodit' vznik zákonnej povinnosti vlastníka budovy, nemajúcej charakter bytového domu, previesť vlastníctvo bytu v tejto budove.“

Jedná sa pritom o rozhodnutie kategórie „A“ a navrhnuté na uverejnenie v zbierke rozhodnutí.

Je podľa nás potrebné primáme vychádzať z toho, že ZoVB nestanovuje priamu povinnosť pre vlastníkov iných ako bytových domov - previesť byt v takomto dome na nájomcu za regulovanú cenu. Sťažovatelia v tomto prípade sú toho názoru, že táto povinnosť by mala pre vlastníka nebytového domu vyplývať z ustanovenia § 24 ods. 1 ZoVB, ktoré odkazuje na primerané použitie ZoVB aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu.

Tu je podľa nášho názoru potrebné zdôrazniť, že sa jedná len o primerané použitie zákonných ustanovení. Nemôže sa teda jednať o paušálnu aplikáciu všetkých ustanovení

zákona. V opačnom prípade by takýto odkaz nemal zmysel a zákonodarca by hneď v úvode zákona mohol jeho aplikáciu vzťahnúť na všetky budovy.

Ak by sme v predloženej veci pripustili, že ustanovenie § 24 ods. 1 ZoVB má mať za dôsledok vznik povinnosti predať byt v budove, ktorá je vo vlastníctve ■■■■■, potom by takýto výklad mal za následok, že by bez existencie priamej a výslovnej zákonnej povinnosti vznikol zásah do ústavou chráneného práva predávajúceho - a to vlastníckeho práva ■■■■■.

Opakovane zdôrazňujeme, že sťažovatelia nie sú vlastníkami danej budovy. Ako „nájomcovia“ však argumentujú, že len ustanovenie § 24 ods. 1 ZoVB o primeranej aplikácii zákona má byť vykladané tak, že založí povinnosť na strane ■■■■■ ako „vlastníka“ budovy. Takýto postup by však mal za následok, že by súd len na základe analógie a bez existencie priamej zákonnej povinnosti zasiahol do ústavou chráneného práva vlastníka budovy. Konkrétne jeho práva disponovať so svojím majetkom, nakoľko by bol jednak nútený predmet svojho vlastníckeho práva predať a zároveň by bol nútený tak urobiť za regulovanú cenu. Sme toho názoru, že naopak - práve takýto postup (= výklad) by bol v príkrom rozpore s Ústavou SR, a preto je potrebné súhlasiť s výkladom Najvyššieho súdu SR, ktorý skonštatoval, že takáto analógia je neprípustná.

Dovoľujeme si upriamiť pozornosť aj na závery Ústavného súdu SR, podľa ktorých platí, že: „Zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb. Všetky orgány verejnej moci sú preto povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd...“ [napr. II. ÚS 148/06, III. ÚS 348/06, IV. ÚS 209/07].

Je nepochybné, že výkladom, ktorý sťažovatelia označujú za správny (s čím ale zásadne nesúhlasíme) by došlo k zásadnému zásahu do ústavou chráneného práva ■■■■■. Výklad, ktorý použil a názor, ktorý vyslovil Najvyšší súd SR v Rozsudku nie je možné v žiadnom prípade označovať za neudržateľný, extrémny a arbitrárny.

Aj odborná literatúra uvádza, že v súvislosti s ustanovením § 24 ods. 1 (v znení do 30.06.2007) bolo dlho sporné právo nájomcov bytov na prevod vlastníckeho práva

v nebytových domoch. Súdna prax sa však postupne priklonila k záveru, že v takýchto prípadoch sa ustanovenia ZoVB o prevode vlastníckeho práva na nájomcov neaplikujú, v dôsledku čoho je postavenie nájomcov v nebytových domoch iné, ako v bytových domoch. Tieto závery sú pritom prezentované vo viacerých súdnych rozhodnutiach. Opäť sa na tomto mieste vraciame k poznámke, že ústavnému súdu SR v zásade neprináleží hodnotiť právne záväty všeobecných súdov.

Na uvedenom nič nemení ani nález Ústavného súdu SR (I. ÚS 650/2013), na použitie ktorého sa paradoxne sťažovatelia tiež dovolávajú. Skutkové okolnosti, z ktorých nález vychádza sú totiž diametrálne odlišné. V danom prípade (I. ÚS 650/2013) sa totiž jednalo o nájom bytu, ktorý sa mal nachádzať v meštianskom dome pochádzajúceho z 15. storočia. Je však dôležité upozorniť na podstatu záveru daného nálezu, podľa ktorého primeraná aplikácia ZoVB (podľa § 24) vo svojej podstate znamená, že má zaistiť právo odkúpiť byt tým užívateľom, ktorých byt sa nachádza v dome (nie bytový), ktorý je ale „podobný“ iným domom - ktoré ale boli administratívne určené na bývanie (teda bytovým). Nakoľko sa totiž jednalo o jediný byt v danom dome a jeho funkcia súvisela s bývaním, tento sa nepochybne podobal súčasnému bytovému domu. Je totiž zrejmé, že ak dom pochádzal z 15. storočia, nemohli byť vydané rozhodnutia rovnaké či obdobné súčasným rozhodnutiam, ktoré povoľujú užívanie stavby na účely bývania. V prípade sťažovateľov a ■■■ však takáto situácia daná nie je. Budova vo vlastníctve ■■■ je totiž budovou administratívnou a práve administratíva, služby a obchod vždy pri využívaní tejto budovy prevažovali a prevažujú (čo je opak skutkovej situácie, ktorá bola daná vo veci sp. zn.: I. ÚS 650/2013), a preto odvolávanie sa na citovaný nález Ústavného súdu nie je namieste.

Z vyššie uvedených dôvodov je ■■■ preto toho názoru, že nedošlo k porušeniu práv, ktoré sťažovatelia označili vo svojej Sťažnosti a Ústavný súd by preto Sťažnosti nemal vyhovieť.»

Najvyšší súd predložil ústavnému súdu vyjadrenie č. k. KP 3/2018-16 zo 17. apríla 2018, v ktorom súhlasil s upustením od ústneho pojednávania vo veci. K meritu veci uviedol: «Najvyšší súd svojím rozsudkom zamietol dovolanie sťažovateľov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Co 49/2012 z 24.10.2013. V odôvodnení vyslovil, že i keď zákon o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod vlastníctva

bytu v ustanovení § 2 ods. 2 pri definícii pojmu „bytový dom“ neuvádzal pomer podlahovej plochy bytov a nebytových priestorov ako kritérium vymedzujúce tento pojem, bolo potrebné z tohto kritéria vychádzať, keďže vyplývalo z iného právneho predpisu, a to z ustanovenia § 1a písm. a/ vyhlášky č. 465/1991 Zb. definujúceho obytný dom ako dom, v ktorom zo súčtu podlahovej plochy všetkých miestností v dome pripadajú aspoň dve tretiny na byty. Úvaha odvolacieho súdu v tomto smere bola súladná s cieľom zákona o vlastníctve bytov, ktorým (v zmysle dôvodovej správy k nemu) bolo dosiahnutie privatizácie bytového fondu. Tomuto cieľu zodpovedalo chápanie bytového domu na účely tohto zákona ako stavby na bývanie, ktorú vyhláška č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod bytu definovala v § 40 tak, že ňou je bytový dom, pri ktorom prevažuje funkcia bývania, a rodinný dom. Uplatnenie kritéria pomeru podlahovej plochy bytov a nebytových priestorov bolo v súlade aj so závermi ustálenej súdnej praxe (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 30. apríla 2008 sp. zn. 5 Cdo 132/2007 a rozsudok najvyššieho súdu z 20. decembra 2011 sp. zn. 6 MCdo 16/2010). Dovolací súd poznamenal, že povinnosť súdov vykladať obsah pojmu „bytový dom“ (až do spresnenia jeho definície samotným zákonodarcom v novele zákona o vlastníctve bytov vykonanej zákonom č. 268/2007 s účinnosťou od 1. júla 2007) v súlade s inými platnými právnymi predpismi, je daná zásadou zákazu interpretácie vedúcej k rozporu s inými právnymi normami, ktorá je vyvoditeľná z princípu bezrozpornosti právneho poriadku ako princípu charakterizujúceho právny štát. Ďalej vyslovil, že na správnosti záveru odvolacieho súdu, že v predmetnej veci nejde o bytový dom, nič nemení čiastočná nesprávnosť jeho argumentácie, podľa ktorej o bytový dom nejde, ak je ako celok vo výlučnom vlastníctve, teda ak byty a nebytové priestory nie sú za podmienok podľa zákona o vlastníctve bytov vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov. I keď doslovné znenie § 2 odseku 2 zákona o vlastníctve bytov by bez ďalšieho takúto interpretáciu umožňovalo, so zreteľom na účel tohto zákona a systematické súvislosti všetkých jeho ustanovení ju treba odmietnuť, pretože by prakticky viedla k neudržateľnému záveru o nemožnosti jeho aplikácie.

Dovolací súd sa zaoberal vecou aj z pohľadu aplikácie § 24 zákona o vlastníctve bytov a dospel k záveru, že povinnosť previesť vlastníctvo bytu na žalobcov (sťažovateľov) nebolo možné vyvodiť ani z použitia tohto ustanovenia.

S námietkami sťažovateľov sa teda najvyšší súd riadne vysporiadal svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil. Keďže nemožno súhlasiť so závermi sťažovateľov uvedenými v ich ústavnej sťažnosti, navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky tejto sťažnosti nevyhovel...»

Sťažovatelia predložili ústavnému súdu vyjadrenie zo 16. mája 2018, v ktorom súhlasili s upustením od ústneho pojednávania vo veci. Vo vzťahu k meritu veci zotrvali na tvrdeniach prezentovaných v podanej ústavnej sťažnosti.

Keďže účastníci konania súhlasili s upustením od ústneho pojednávania, ústavný súd, nezistiac možnosť ďalšieho objasnenia stavu veci, od jeho nariadenia upustil (§ 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

III.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia základných práv označených v záhlaví tohto rozhodnutia napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu. Najvyšší súd mal nesprávnym výkladom pojmu bytový dom podľa § 2 ods. 2 zákona o vlastníctve bytov v znení platnom a účinnom ku dňu podania žiadosti o prevod vlastníckeho práva k spornému bytu a neodôvodneným vylúčením aplikácie § 24 ods. 1 zákona o vlastníctve bytov v znení platnom a účinnom ku dňu podania žiadosti o prevod vlastníckeho práva k spornému bytu na prejednávanú vec (sťažovatelia žiadali odkúpiť sporný byt od žalovanej za regulovanú cenu) zasiahnuť do základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu. Vady procesu sa mali

napokon prejaviť v negatívnom výsledku sporu, čím malo dôjsť aj k zásahu do základného práva vlastníť majetok.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k obom označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že mu v zásade neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, resp. nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti. Pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu

ochrany ústavnosti ústavný súd nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Povinnosť chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni patrí teda predovšetkým všeobecným súdom. Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím všeobecného súdu, sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov vyjadrené v napadnutom rozhodnutí sú dostatočne odôvodnené, či nie sú arbitrárne alebo svojvoľné s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie môže dôjsť predovšetkým vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej osoby alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98), ale tiež v prípade, ak by rozhodnutie všeobecného súdu bolo arbitrárne, a teda prejavom zjavnej svojvôle pri výklade a aplikácii právnej normy, alebo ak by výrok rozhodnutia nebol v súlade s priebehom konania.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľmi označených článkov ústavy, ktorých porušenie namietajú. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého rozsudku najvyššieho súdu a ústavnú súladnosť interpretácie právnej úpravy, ktorú konajúci súd vo veci sťažovateľov aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého rozsudku.

Najvyšší súd odôvodnil napadnutý rozsudok v podstatnej časti takto: *«V preskúmvanej veci bolo zo skutkového hľadiska (okrem iného) zistené, že žalobca I/ ako nájomca bytu žiadosťou z 26. júla 1999 požiadal právnu predchodkyňu žalovanej o prevod vlastníctva bytu, že kolaudačným rozhodnutím vydaným v roku 1996 po ukončení rekonštrukcie budovy ([REDACTED]), v ktorej sa byt nachádza, bolo povolené jej užívanie na bankové a bytové účely, a že na podlahovú plochu bytov pripadalo 1 169,51 m² a na podlahovú plochu nebytových priestorov pripadalo 3 191,83 m².*

Pre posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku bola rozhodujúcou právnou otázkou otázka, či zákon o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti žalobcu I/ o prevod vlastníctva bytu, spájal s podaním tejto žiadosti účinky vzniku povinnosti žalovanej (resp. jej právnej predchodkyne) previesť vlastníctvo bytu na žalobcov. Vzhľadom na to, že uvedený zákon v ustanovení § 1 ods. 1 výslovne stanovil, že upravuje podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v obytnom (bytovom) dome, správna odpoveď na túto otázku bola v prvom rade závislá od riešenia ďalšej otázky, a to, či išlo o byt v bytovom dome. Ak by totiž tomu tak nebolo, žalovanej by takáto povinnosť nevznikla.

Podľa názoru dovolacieho súdu právny záver odvolacieho súdu, podľa ktorého žalovanej nevznikla povinnosť previesť vlastníctvo bytu na žalobcov z dôvodu, že budova, v ktorej sa byt nachádza, nie je bytovým domom, bol správny. Odvolací súd správne vyvodil, že i keď zákon o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod vlastníctva bytu v ustanovení § 2 ods. 2 pri definícii pojmu „bytový dom“ neuvádzal pomer podlahovej plochy bytov a nebytových priestorov ako kritérium vymedzujúce tento pojem, bolo potrebné z tohto kritéria vychádzať, keďže vyplývalo z iného právneho predpisu, a to

z ustanovenia § 1a písm. a/ vyhlášky č. 465/1991 Zb. definujúceho obytný dom ako dom, v ktorom zo súčtu podlahovej plochy všetkých miestností v dome pripadajú aspoň dve tretiny na byty. Úvaha odvolacieho súdu v tomto smere bola súladná s cieľom zákona o vlastníctve bytov, ktorým (v zmysle dôvodovej správy k nemu) bolo dosiahnutie privatizácie bytového fondu. Tomuto cieľu zodpovedalo chápanie bytového domu na účely tohto zákona ako stavby na bývanie, ktorú vyhláška č. 83/1976 Zb. o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod bytu definovala v § 40 tak, že ňou je bytový dom, pri ktorom prevažuje funkcia bývania, a rodinný dom. Uplatnenie kritéria pomeru podlahovej plochy bytov a nebytových priestorov bolo v súlade aj so závermi ustálenej súdnej praxe (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 30. apríla 2008 sp. zn. 5 Cdo 132/2007 a rozsudok najvyššieho súdu z 20. decembra 2011 sp. zn. 6 MCdo 16/2010). Okrem toho, dovolací súd považuje za potrebné poznamenať, že povinnosť súdov vykladať obsah pojmu „bytový dom“ (až do spresnenia jeho definície samotným zákonodarcom v novele zákona o vlastníctve bytov vykonanej zákonom č. 268/2007 s účinnosťou od 1. júla 2007) v súlade s inými platnými právnymi predpismi, je daná zásadou zákazu interpretácie vedúcej k rozporu s inými právnymi normami, ktorá je vyvoditeľná z princípu bezrozpornosti právneho poriadku ako princípu charakterizujúceho právny štát.

Na správnosti záveru odvolacieho súdu, že v predmetnej veci nejde o bytový dom, nič nemení čiastočná nesprávnosť jeho argumentácie, podľa ktorej o bytový dom nejde, ak je ako celok vo výlučnom vlastníctve, teda ak byty a nebytové priestory nie sú za podmienok podľa zákona o vlastníctve bytov vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov. I keď doslovné znenie § 2 odseku 2 zákona o vlastníctve bytov by bez ďalšieho takúto interpretáciu umožňovalo, so zreteľom na účel tohto zákona a systematické súvislosti všetkých jeho ustanovení ju treba odmietnuť, pretože by prakticky viedla k neudržateľnému záveru o nemožnosti jeho aplikácie. Uvedené ustanovenie treba preto vykladať tak, že o bytový dom ide, ak (okrem ďalších charakteristík) byty a nebytové priestory v ňom sú alebo môžu byť za podmienok podľa zákona o vlastníctve bytov vo vlastníctve alebo spoluvlastníctve jednotlivých vlastníkov (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 30. apríla 2008 sp. zn. 5 Cdo 132/2007).

Povinnosť žalovanej previesť vlastníctvo bytu na žalobcov nebolo možné vyvodiť ani z použitia ustanovenia § 24 zákona o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod vlastníctva bytu. Právny záver odvolacieho súdu aj v tejto otázke bol správny, i keď z iného dôvodu, než z ktorého vychádzal tento súd. Odvolací súd tento záver odôvodnil tým, že uvedené ustanovenie umožňuje len nadobúdanie vlastníctva nebytových priestorov, nie však bytov v budovách, ktoré nemajú charakter bytového domu. Takýto názor bol vyslovený aj v rozsudkoch najvyššieho súdu z 20. marca 2008 sp. zn. 5 Cdo 32/2007 a z 25. marca 2008 sp. zn. 2 Cdo 304/2006, pričom zjavne bol dôsledkom znenia dôvodovej správy k zákonu o vlastníctve bytov, ktorá v súvislosti s ustanovením § 24 tohto právneho predpisu uvádzala, že „Podľa ustanovení tohto zákona sa postupuje aj pri predaji samostatných nebytových priestorov v budovách, ktoré nemajú charakter obytného domu, napr. kancelárie v bývalých administratívnych budovách.“ Tento názor bol aktuálne prekonaný nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 18. marca 2015 sp. zn. I. ÚS 650/2013, v ktorom ústavný súd uviedol, že zákon o vlastníctve bytov výslovne nevyklučuje použitie ustanovení o predaji bytov v bytovom dome vo vzťahu k bytom v nebytových domoch, a že tento záver podporuje aj dôvodová správa k zákonu č. 268/2007 Z. z., ktorou bol novelizovaný zákon o vlastníctve bytov a v ktorej sa uvádza, že zmenou § 24 sa spresňuje úprava prevodu vlastníckeho práva bytov v iných budovách ako v bytových domoch, a to v prípade, že na vlastníka budovy sa inak vzťahuje povinnosť previesť vlastníctvo bytu.

Skutočnosť, že zákon o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti žalobcu I/ o prevod vlastníctva bytu, nevyklučoval možnosť žalovanej previesť vlastníctvo bytu na žalobcov, však podľa názoru dovolacieho súdu neznamená, že žalovanej vznikla takáto povinnosť. Ustanovenie § 24 zákona o vlastníctve bytov v znení platnom v čase podania žiadosti o prevod bytu (ktoré zostalo nezmenené až do účinnosti novely tohto zákona vykonanej zákonom č. 268/2007 Z. z., t. j. do 30. júna 2007) o primeranom použití ustanovení tohto zákona aj na budovy, ktoré nemajú charakter bytového domu, je typickým príkladom použitia analógie pri aplikácii práva, na ktorú odkazuje sám zákon.

Analógia je právne metodologický nástroj, ktorý slúži k uzavretiu otvorených medzier v zákone. Predstavuje nachádzanie práva v oblasti mimo rozsah pojmu, a to tým, že spája právne následky (dispozície) právnych noriem s prípadmi, ktoré nie sú zahrnuté do ich

jazykového vyjadrenia v právnych predpisoch (porovnaj Melzer, F. Metodologie nalézání práva. Úvod do právní argumentace. 1. Vydání. Praha: C.H.Beck. 2009. 240 s.). Analógia zákona spočíva v tom, že sa na skutkovú podstatu zákonom neriešenú vzťahuje ustanovenie zákona upravujúceho obdobnú skutkovú podstatu. Použitie analógie má však svoje medze. Nie je napríklad prípustná tam, kde zákon ukladá nejaké povinnosti (porovnaj Knapp. V.: Teorie práva. 1. Vydání. Praha. C.H.Beck 1995. s. 171). Neprípustnosť analógie v týchto prípadoch možno vyvodit' z článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky ďalej len „ústava“), podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Rešpektovanie tohto ústavného príkazu znamená povinnosť súdov interpretovať právne predpisy ukladajúce povinnosti v súlade s článkom 13 ods. 1 písm. a/ ústavy, podľa ktorého povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd. Ustanovenie zákona ukladajúce povinnosť musí byť jasné (zrozumiteľné) a jednoznačné (bezrozporné). Jasnosť a bezrozpornosť zákona patria medzi základné požiadavky tzv. morálky práva pri tvorbe právnych predpisov. Dovolací súd zastáva názor, že článku 13 ods. 1 písm. a/ ústavy odporuje, aby povinnosť bola vyvodzovaná len z analogického použitia zákona.

V prejednávanej veci vyššie uvedené znamená, že z primeraného použitia ustanovení zákona o vlastníctve bytov v zmysle § 24 tohto právneho predpisu v znení do 30. júna 2007 nebolo možné vyvodit' vznik zákonnej povinnosti žalovanej ako vlastníčky budovy, nemajúcej charakter bytového domu, previesť vlastníctvo bytu v tejto budove na žalobcov.»

Z uvedeného je zrejmé, že dovolací súd sa so všetkými námietkami sťažovateľov uplatnenými v podanom dovolaní v každom smere náležite vysporiadal a riadne vysvetlil dôvody zamietnutia dovolania. Odpoveď najvyššieho súdu na vymedzené dovolacie námietky sťažovateľov hodnotí ústavný súd ako vyčerpávajúcu bez zjavných logických protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu.

Ústavný súd nachádza motív podania ústavnej sťažnosti v tvrdení, podľa ktorého «[i]ba preto, že nájomca nebyval v typickom „paneláku na sídlisku“, ale v starom dome v centre mesta, užívanom nielen na bývanie, nemožno mu odňať možnosť vlastníť byt».

Z rozsudku okresného súdu sp. zn. 10 C 126/2006 z 12. októbra 2011 vyplýva, že «[n]a základe vykonaného dokazovania a to z vyjadrenia navrhovateľov ako aj z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že rozhodnutím zo dňa 3.6.1927 spisová značka 41976/stav.I. 1927 Mestský notársky úrad v Bratislave ako stavebný úrad udelil žiadateľovi [REDAKOVANÉ] povolenie stavať pôvodne na pozemku s parc. Č. [REDAKOVANÉ], ktorý nadobudol do vlastníctva na základe kúpno predajnej zmluvy zo dňa 29.3.1927 štvorposchodový „čínžový“ a obchodný dom dňa 16.2.1929 príslušný Okresný súd poznačil do pozemkovej knihy - do pozemkovoknižničnej vložky č. [REDAKOVANÉ] dokončenie uvedenej stavby. V roku 1948 sa podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti stali [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Spoluvlastnícky podiel [REDAKOVANÉ] o veľkosti 1/3 bol v súlade s potvrdením Štátneho súdu v Bratislava č. Or-III-77/49 zo dňa 27.2.1951 skonfiškovaný Československým štátom. Ostatné spoluvlastnícke podiely boli v zmysle ustanovenia § 1 ods. 1 vládneho nariadenia č. 81/1958 Zb. o správe národného majetku darované Československému štátu zastúpenému Obvodným bytovým podnikom Bratislava II na základe darovacieho vyhlásenia zo dňa 20.12.1961 a k nemu pripojeného osvedčenia č. 9409/1961 zo dňa 21.12.1961 a rozhodnutia č. 9409/1961 zo dňa 27.12.1961 finančného odboru Miestneho národného výboru v Bratislave. Rozsudkom Obvodného súdu Bratislava I č.k. 11C 213/90-48 bola nehnuteľnosť vydaná pôvodným podielovým spoluvlastníkom, ktorí vlastníctvo k predmetnej nehnuteľnosti previedli na obchodnú spoločnosť [REDAKOVANÉ], ktorá zmluvou zo dňa 7.10.1991 previedla na Československý štát s právom hospodárenia pre [REDAKOVANÉ], ktorého právnym nástupcom sa po jeho zrušení v zmysle rozhodnutia bývalého Ministerstva financií ČSFR zo dňa 21.2.1992 stala pre územie Slovenskej republiky obchodná spoločnosť [REDAKOVANÉ]. Štátne peňažné ústavy boli za účelom prevodu majetku štátu, ku ktorému mali právo hospodárenia, vrátane ich majetkových účastí na podnikaní iných právnických osôb na právnické alebo fyzické osoby transformované na akciové spoločnosti. Okrem štátu resp. Fondu národného

majetku SR sa tak akcionármi [REDACTED] stali v roku 1992 aj ďalšie subjekty. Ešte v roku 2001 mal fond národného majetku majetkovú účasť v [REDACTED] 69,66%. Dňa 15.7.2002 došlo k zmene pôvodného obchodného mena [REDACTED] [REDACTED] na [REDACTED] ».

Ústavný súd neprehliada účel zákona o vlastníctve bytov, ktorým argumentujú sťažovatelia, poukazujúc na judikatúru ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 26/00 z 4. apríla 2002, podľa ktorej „[r]iešenie bytových potrieb občanov je záujmom súkromným, ale aj verejným, a v tomto štádiu (prechod na trhové prostredie) ich bez rizika sociálnych otrasov nemožno ponechať živelnému pôsobeniu trhu. Preto musí byť trh s bytmi aspoň do vybudovania fungujúceho trhového prostredia štátom usmerňovaný.“, resp. sp. zn. I. ÚS 650/2013 z 18. marca 2013, podľa ktorej „[ú]čelom tohto ustanovenia (§ 24 zákona o vlastníctve bytov, pozn. ústavného súdu) teda bolo v osobitných prípadoch zaistiť možnosť všetkým doterajším užívateľom bytu aj v tomto dome jeho odkúpenie tak ako v iných podobných domoch, ale administratívne určených na bytové.“.

Ústavný súd už viackrát zdôraznil, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona. Jazykový výklad môže totiž v zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu predstavovať len prvotné priblíženie sa k obsahu právnej normy, ktorej nositeľom je interpretovaný právny predpis; na overenie správnosti či nesprávnosti výkladu, resp. na jeho doplnenie či spresnenie potom slúžia ostatné interpretačné prístupy postavené na roveň gramatickému výkladu, najmä teleologický a systematický výklad vrátane ústavne konformného výkladu, ktoré sú spôsobilé v kontexte racionálnej argumentácie predstavovať významný korektív pri zistení obsahu a zmyslu aplikovanej právnej normy (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010).

Sťažovatelia pociťujú nespravodlivosť prípadu v tom, že im nebolo umožnené odkúpiť si sporný byt za regulovanú cenu. Tvrdia, že len preto, že nebývali v typickom paneláku na sídlisku, nemožno im odňať možnosť vlastníť byt. Podľa názoru ústavného

súdu vo veci nie je zanedbateľnou skutočnosťou aj tá, že sporný byt sa nachádza v nehnuteľnosti, ktorej výstavba bola ukončená v roku 1929. Nehnuteľnosť síce bola po istý čas vo vlastníctve Československého štátu, avšak neskôr bola vydaná pôvodným podielovým spoluvlastníkom. Tí nehnuteľnosť previedli na obchodnú spoločnosť (██████████) a tá opäť na Československý štát. Nie je preto jednoznačne možné tvrdiť (poukázaním na vysporiadanie sa so socialistickým systémom vlastníctva), že sťažovatelia boli dotknutí nemožnosťou odkúpiť si sporný byt za regulovanú cenu, pretože vlastnícke právo k nehnuteľnosti, v ktorej sa sporný byt nachádza, vzniklo v podmienkach trhového prostredia (nebolo tvorené socialistickým systémom vlastníctva) a bolo navrátené pôvodným podielovým spoluvlastníkom, ktorí ďalej s nehnuteľnosťou nakladali.

Ústavný súd sa za už uvedených skutočností nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľov o upretí im možnosti vlastniť byt, pretože ich argumentácia by pri vymenenom garde v dôsledkoch mohla znamenať, že pôvodným spoluvlastníkom by mohlo byť upreté právo sporný byt (nachádzajúci sa vo vydanej nehnuteľnosti) opätovne nadobudnúť a nakladať s ním.

Názor najvyššieho súdu bol opretý o snahu udržať otázku spravodlivosti aspoň v medziach neodchýlenia sa od svojej judikatúry [odvolanie sa na zachovanie bezrozporného výkladu právnej úpravy a podporné použitie legálnej definície pojmu obytný dom podľa § 1a písm. a) vyhlášky Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 465/1991 Zb. o cenách stavieb, pozemkov, trvalých porastov, úhradách za zriadenie práva osobného užívania pozemkov a náhradách za dočasné užívanie pozemkov v znení neskorších predpisov]. Ako už bolo uvedené, úlohou ústavného súdu v prejednávacom prípade nie je zaujať pozíciu prieskumného súdu, ale posúdiť zlučiteľnosť účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou. Ústavný súd si uvedomuje zložitosť prejednávanej veci, avšak závery, ktorých sa domáhajú sťažovatelia, sú, ako už bolo uvedené, rovnako kritizovateľné z pozície vlastníka nehnuteľnosti.

Ústavný súd rovnako neprehliada apel sťažovateľov na iracionalitu argumentácie najvyššieho súdu, podľa ktorej by aplikácia § 24 zákona o vlastníctve bytov na

posudzovaný prípad mala byť vylúčená z toho dôvodu, že by ňou bola analogicky [a preto v rozpore s čl. 13 ods. 1 písm. a) ústavy] založená povinnosť žalovanej sporný byt predať za regulovanú cenu. Ústavný súd je toho názoru, že uvedené konštatovanie pripúšťa polemiku, pretože paušálne vylúčenie primeraného použitia zákona o vlastníctve bytov aj na iné prípady (pričom zákon toto primerané použitie aj na iné prípady sám v § 24 zákona o vlastníctve bytov predpokladá) v dôsledku znamená obmedzenie oprávnenej osoby (sťažovateľov) domáhať sa zákonom priznaného nároku.

Súčasne však ústavný súd uvádza, že právne závery k danej právnej problematike sú jedným z možných výkladov. Takýto výklad nie je preto zásahom do základných práv a slobôd účastníkov súdneho sporu, v danom prípade sťažovateľov.

Ústavný súd však, pridržiavajúc sa svojej stabilnej judikatúry, poukazuje na to, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) sú „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a Európsky súd pre ľudské práva overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sa nestotožňuje s argumentáciou sťažovateľov o upretí im možnosti vlastníť byt a spor vníma ako vo výsledku rozhodnutý správne, nepovažuje argumentáciu najvyššieho súdu o vylúčení aplikácie § 24 zákona o vlastníctve bytov na prejednávajúcu vec za rozhodujúcu.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle

konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Z týchto dôvodov rozhodol ústavný súd tak, že sťažnosti sťažovateľov nevyhovel.

Vzhľadom na nevyhovenie sťažnosti ústavný súd nemohol rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov, ktoré sú viazané na to, že sťažnosti by bolo vyhovené (zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie a úhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2018